

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ОСНОВНИОТ СУД ВЕЛЕС, како првостепен суд во совет составен од судијата Димова Лидија, како Претседател на советот и судиите поротници Бонева Јасминка и Аризанковска Лилјана, како членови на советот, во правната работа по тужба на тужителот Роза Митушева Беаз од Велес против тужената Стојна Димчевска од с.Извор, за непостоење на право, вредност на спорот 910.200,00 денари, по одржаната усна, јавна и главна расправа на ден 25.09.2013 година, во присуство на полномошникот на тужителката адвокат Пенчо Трипчев од Велес и полномошникот на тужената адвокат Ивана Томовска од Скопје со заменичко полномошно од адвокат Бранко Кузмановски од Скопје, денес на ден 03.10.2013 година, ја донесе следната :

П Р Е С У Д А

Тужбеното барање на тужителката Роза Митушева Беаз од Велес, СЕ УСВОЈУВА.

СЕ УТВРДУВА дека тужителката во целост ги има исполнето обврските од договорот за заем на парични средства со својство на извршна исправа, склучен во форма на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година пред Нотар Славјанка Андреева од Велес и нема долг спрема тужената Стојна Димчевска од с.Извор по овој договор, а тужената нема право на извршување врз недвижен имот сопственост на тужителката.

СЕ ЗАДОЛЖУВА тужената да го признае непостоењето на правото на парично побарување – долг, по договорот за заем на парични средства со својство на извршна исправа во форма на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година склучен пред Нотар Славјанка Андреева од Велес, а во спротивно пресудата да биде основ за запирање на извршувањето по налог за извршување И.бр.1287/12 од 05.10.2012 година на Извршител Маја Гркова Караколева од Велес, врз недвижниот имот на тужителката запишан во ИЛ.бр.23029 за КО Велес во Агенцијата за катастар на недвижности - Одделение за катастар на недвижности Велес, во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

СЕ ЗАДОЛЖУВА тужената да и исплати на тужителката парични трошоци во постапката во износ од 87.693,00 денари, во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Барањето на тужителката за разликата од досудените парични трошоци на постапката 87.693,00 денари до бараните 111.353,00 денари, СЕ ОДБИВА.

О б р а з л о ж е н и е

Тужителот поднесе тужба против тужената, за непостоење на право.

Во тужбата и на расправата тужителката преку својот полномошник изнесе дека со налог за извршување врз недвижност И.бр.1287/12 од 05.10.2012 година издаден од Извршител Маја Гркова Караколева од Велес, било наложено да се спроведе извршување врз недвижниот имот на тужителката. Тужителката во законски предвидениот рок приговорила на налогот, бидејќи таа го исплатила паричното побарување на тужената во целост. Наведе дека било точно да таа со тужената имала склучено договор за заем на сума од 14.200 Евра, во форма на нотарски акт со својство на извршна исправа. Пред склучување на нотарскиот акт, помеѓу неа и тужената бил склучен своерачен договор од 01.10.2007 година, заверен со печат на фирмата Еко-Ерас, во кој било содржано дека тужителката земала на заем 15.800 Евра и 14.200 Евра со нотарски акт, со камата од 1,5 % месечно и со обврска месечниот износ на пресметаната камата тужителката да го уплаќа на име на синот на тужената Горан Димчевски на негова сметка во Стопанска банка. Тужителката на тој начин се обврзала долгот да го враќа во периодот од 01.11.2007 година до 01.11.2010 година по 450 евра месечно и со можност за продолжување на договорот. Тужителката долгот од 15.800 Евра го вратила, а долгот на износ од 14.200 Евра го солемнизирила со нотарскиот акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година склучен пред Нотар Славјанка Андреева од Велес. Тужителката долгот го вратила заклучно со 14.01.2011 година, за што со тужената составиле своерачен записник и го потпишале со констатација дека “до месец 11/2011

година си ги расчистиле сметките“, а дека останале за расчистување уште 40.000 евра. Во поглед на долгот од 40.000 евра тужителката со тужената склучиле посебен договор за заем заверен пред Нотар Звонимир Јованов под УЗП.бр.2919/11 од 07.07.2011 година и УЗП.бр.163/11 од 17.01.2011 година. За овој заем странките склучиле и Договор за хипотека врз недвижен имот ОДУ.бр.84/10 од 25.08.2010 година. Кога тужителката го вратила и овој долг, на нејзино барање тужената дала изјава пред нотарот, дека долгот е вратен и дека се согласува со бришењето на хипотеката. Тужената потоа, злоупотребувајќи го своето право, побарала извршност на нотарскиот акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година, врз основа на кој побарала извршување по кое е донесен налогот за извршување И.бр.1287/12 од 05.10.2012 година од Извршител Маја Гркова Караколева од Велес. Смета дека од изведените докази се утврдил фактот дека таа нема долг спрема тужената, па предложи на судот тужбеното барање да го усвои. Побара трошоци на постапката во износ од 111.353,00 денари.

Во одговор на тужба и на расправата, тужената преку својот полномошник изнесе дека тужбеното барање на тужителката е неосновано. Не било точно дека тужителката долгот од 14.200 евра го вратила и за тоа немала доставено соодветен доказ. Своерачно напишаните забелешки судот не треба да ги прифати за доказ дека долгот бил вратен, бидејќи постоењето или не на долг се докажува со веродостојни исправи, какви што се предвидени во чл.418 од ЗПП. Смета дека од изведените докази во постапката се утврдило да тужителката нема доказ со својство на веродостојна исправа дека долгот го вратила. И од исказот на тужената произлегло дека долгот не е вратен затоа што не само по овие основи, туку и по други основи таа и позајмувала парични средства на тужителката, а дека рачно составениот записник од 14.11.2011 година бил еднострано дополнет од тужителката со констатацијата дека долгот бил вратен. предложи судот да го одбие тужбеното барање на тужителката. Побара трошоци на постапката во износ од 141.211,00 денари.

Имајќи ги во предвид наводите во тужбата и наводите во одговорот на тужба, како и од изведените докази : увид во барање за изготвување на вештачење од тужителката од 30.10.2012 година, налог за извршување И.бр. 1287/12 од 05.10.2012 година од Извршител Маја Г. Караколева , приговор против налогот до Претседателот на овој суд, Нотарски акт ОДУ бр. 547/07 од 01.10.2007 година од Нотар Славјанка Андреева од Велес, договор за позајмица од 01.10.2007 година - 7 страни во ракопис на тужителката од месец демекври 2010 година до ноември 2011 година, наод и мислење од вештото лице Јордан Ставревски дипломиран економист, договор за залог ОДУ бр. 84/10 од 25.08.2010 година пред Нотар Звонимир Јованов од Велес, анекс кон договор склучен на ден 24.08.2010 година, втор анекс на договор за заем од истиот датум и втор договор за заем од 24.08.2010 година составен од адвокат Звонко Коцевски, изјава за бришење на залог од 06.10.2012 година од УЗП бр. 3583/12, опомена од полномошникот на тужителката до тужената со прилог потврда за прием на пратка од 06.09.2012 година, решение ППНИ бр. 99/12 од 05.11.2012 година од Претседателот на овој суд, запис во ракопис од 29.08.2008 година, 17.10.2008 година и 12.01.2011 година, наод и мислење на вештото лице Жарко Камчев дипломиран економист од Скопје, од исказите на тужителката и тужената сослушани како странки на расправен записник од 22.02.2013 година пред истиот совет, од увид во фотокопие - уплата на девизна трансакциона сметка на износ од 350 Евра ,680 Евра,10.000 Евра, 8.000,00 Евра, 2.000 Евра сите уплатени на име на сметката на тужената и на Димчевски Киро, уплата во девизи на име на Горан Димчевски на износ од 450 Евра, на Стојна Димчевска 150 Евра од 10.12.2007 година, 150 Евра од 02.11.2007 година на име на Горан Димчевски 450 Евра од 02.11.2007 година, на име на Горан Димчевски 450 Евра од 18.01.2008 година , на име на тужената 150 Евра од 18.01.2008 година, од увид во списите на предметот ОДУ бр. 84/2010 доставени од Нотар Звонимир Јованов во фотокопие, од искази на сослушаните сведоци Звонимир Јованов и Бејаз Љаџиф дадени на расправен записник пред истиот совет од 03.04.2013 година , исказот на вештото лице Јордан Ставрев даден на расправен записник од 13.05.2013 година , од увид во дополнително вештачење од 08.07.2013 година од вештото лице Јордан Ставрев како и од изведениот доказ со дополнително сослушување на вештото лице Јордан Ставрев и вештото лице Жарко Камчев заради усогласување на нивните стручни мислења, *судот по свое убедување врз основа на совесна и грижлива оцена на секој доказ посебно и на сите докази заедно, како и врз основа на резултатите на целокупната постапка во смисла на чл.7 и 8 од ЗПП ја утврди следната фактичка состојба:*

Тужителката била и е вработена во Стопанска банка АД Скопје, Филијала Велес а тужената која била на привремена работа во Германија била долгогодишен штедач во Стопанска банка, која имала обврска редовно да и испраќа парични средства на нејзината мајка за издржување. На тој начин тужителката и тужената се спријателиле и тоа пријателство во периодот на 2007 година, било поинтензивно.

Така според исказот на тужителката, во месец мај 2007 или на 07.05.2007 година кога за потребите на фирмата на нејзиниот сопруг им требале парични средства на заем, таа знаејќи ја добрата финансиска состојба на тужената, стапила во комуникација со неа и побарала да им бидат дадени пари на заем во износ од 10.000,00 Евра. Барањето на заем и постигнувањето на усмен договор се случил во домот на тужителката, кога таа дошла со нејзиниот сопруг. Во таа прилика тужената им дала на заем 10.000 Евра договарајќи се со неа, покрај главниот долг да исплаќа и камата во износ од 1% месечно, или 12% годишна камата. Во тој период каматите на девизните кредити од Банка, изнесувале некаде 7 до 8 % годишно, а причината заради која се одлучиле да земат заем од физичко лице, иако била повисока месечната или годишната камата, била во тоа што на овој начин побрзо можеле да ги обезбедат тие средства, отколку во процедура во Банка. Биле договорени враќањето на заемот да се врши со уплата на девизната штедна книшка на синот на тужената, во Евра, според можностите на тужителката. Во 2007 година тужителката отпочнала да ја исполнува обврската и во три наврати уплатила по 450,00 Евра или вкупно 1.250,00 Евра. Потоа тужената и се јавила и и кажала да престане да ги плаќа ратите на штедната книшка на нејзиниот син, а враќањето на заемот да биде со исплата на рака на тужената кога таа ќе биде во Република Македонија. Тужителката така и постапувала со тоа што при секое доаѓање на тужената во РМ и враќала дел од заемот со камата, па така заклучно со 14.11.2011 година се што требало да се врати по договорот за заем на 10.000,00 Евра, тужителката и исплатила, а тоа било констатирано и на своерачно составениот и потпишан од двете странки запис од 14.11.2011 година.

На 29.09.2007 година, тужената дошла од Германија во Република Македонија и на барање на тужителката и донела на заем 30.000,00 Евра како нов заем за потребите на фирмата на нејзиниот сопруг, кога тужителката, нејзиниот сопруг и тужената се договориле на новиот заем да и исплаќаат 1,5% камата месечно. Нотарскиот акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година се однесувал на договорот за заем од 30.000,00 Евра што во месец септември им го дала тужената, но во содржината на договорот взаемно се согласиле да не се внесува реалниот износ на договорениот заем од 30.000,00 Евра, затоа што во тој период бил влезен во сила Законот за спречување на перење на пари, кој за трансакции со пари во повисок износ од 15.000,00 Евра барал тие трансакции да мораат да се извршат преку Банкарски сметки. Сакајќи да ја избегнат оваа обврска прифатиле договорот за заем да гласи на износ 14.200,00 Евра. Сета содржина на договорот на тужителката и била позната пред да го потпише. Бидејќи тужителката не успеала да го врати долгот утврден во своерачно склучениот договор од 01.10.2007 година, најдоцна до 01.11.2010 година, тужената почнала да се распрашува како да го обезбеди нејзиното побарување, поради што побарала да склучат купопродажен договор за нејзиниот стан, со што тужителката не се согласила, а се согласила да склучат формален договор во кој реално ќе се внесе содржината на вкупниот заем од 2007 година во износ од 40.000 евра, а да биде обезбеден со хипотека на станот на тужителката. Така се склучил Нотарскиот акт ОДУ бр.84/10 од 25.10.2010 година. Пред склучување на овој нотарски акт, тужителката и тужената пред адвокат Звонко Коцевски од Велес, склучиле писмен договор за заем од 24.08.2010 година, во врска со кој наредниот ден на 25.08.2010 година бил склучен Нотарскиот акт. Странките склучиле и два анекс - договори, првиот од 07.01.2011 година кој се однесувал на одредени измени на основниот договор - одложување на договорениот рок за враќање или да се врати заемот најдоцна до 01.11.2011 година, а вториот за начинот на кој ќе се вршело враќањето.

Според исказот на тужителката, бидејќи спрема тужената целосно ја исполнила обврската по двата заеми, таа имала правен интерес да се избрише хипотеката на нејзиниот стан, па така откако на 24.07.2012 година била во обврска да ја исплати последната рата на тужената, по плаќањето таа контактирала со тужената, барајќи да потврди дека долгот од двата заеми е вратен. Тужената не сакала да разговара, ниту да

дојде во РМ, туку напротив преку пораки почнала да и се заканува на тужителката. Заради ваквото однесување на тужената, тужителката и доставила на тужената опомена за потврдување на фактот дека долгот е исплатен, па по доаѓањето на тужената во РМ таа ја потпишала изјава за бришење на залогот - хипотека, потврдувајќи дека долгот е исплатен во целост. Инаку враќањето на долгот од двата заеми, се вршел по инструкции на тужената, на девизна сметка на нејзиниот син, на нејзиниот сопруг и на рака на тужената и на нејзиниот син. Записот од 14.11.2011 година во ракопис со неговата содржина прво бил составен и прочитан, а потоа потпишан од двете странки а примерок од него и бил доставен и на тужената, така што дополнително не била внесувана друга содржина. Според личната евиденција на тужителката, таа на тужената за позајмените во два наврати вкупно 40.000 Евра, и вратила повеќе од 100.000 Евра на име главнина и камата.

Од исказот на тужената, судот утврди дека истата од 2000 година па наваму, таа со нејзиниот сопруг живеела во Германија и бидејќи имала свое семејство, во Република Македонија, тука редовно најмалку два пати годишно доаѓала. Тужената заради состојбата во која се наоѓале нејзините родители, грижејќи се за нив, редовно испраќала парични средства на три месеци, кои се исплаќале преку Стопанска Банка од нејзината сметка од Германија. Во тој период тужителката била одговорна за работа со девизни сметки. Родителите на тужената имале отворено своја сметка во Стопанска банка, на која се исплаќале средствата што таа ги уплатувала во нивна корист, а таа имала и полномошно на сметката на нејзините родители, па кога доаѓала во РМ можела да им извади пари во готово, а во исто време да врши и контрола на нивната сметка. Во врска со тие обврски што ги имала со нејзините родители, таа се спријателила со тужителката. Во 2007 година, во месец мај, тужената престојувала сама во РМ, кога и пришла тужителката и ја замолила да и даде пари на заем, нудејќи и за нејзиниот влог од 700.000,00 денари, кој бил орочен со камата на околу 10% годишно, да и ја надомести каматата која би ја изгубила со раскинување на договорот. Тужената се согласила и го раскинала договорот, кога и биле исплатени 710.000,00 денари, од кои во денарска противвредност на тужителката и дала на заем 10.000,00 Евра. Остатокот тужената го задржала за нејзини потреби. Се договориле со тужителката на овие пари, таа да плаќа камата од 1% месечно. Тогаш се договориле долгот од овој заем да биде вратен со каматите, во рок од 3 години или до 01.10.2010 година. Се договориле и тоа, секој месец тужителката да ја внесува каматата на заемот, а отплатувањето на главнината да може да се одложи до последниот рок од 3 години. Според тужената не било точно дека по истекот на три месеци или по три уплати таа побарала да не се враќа долгот на сметката на нејзиниот син, туку дека од месец мај 2007 до месец септември 2007 година тужителката немала платено ниту камата, ниту имала плаќање на главниот долг. Иако тужителката не плаќала ниту камата, ниту враќала дел од главнината на заемот од 10.000,00 Евра, тужената на нејзино барање, верувајќи во нивното пријателство се согласила да и даде нов заем од уште 30.000,00 Евра но под услов, да го стави нејзиниот стан под хипотека, со што тужителката се согласила. Така на 30.09.2007 година, тужената во домот на тужителката и го дала новиот заем од уште 30.000,00 Евра, исплаќајќи и ги парите на рака, за што не побарала и не добила писмена потврда или признаница за тоа. На денот кога бил даден овој заем, тужената побарала да склучат писмен договор, со обезбедување на побарувањето – хипотека на станот на тужителката. Од како тужената ги исплатила парите, тужителката и кажала дека не ќе може да го стави станот под хипотека, затоа што веќе бил под хипотека, па од како ќе го ослободи од хипотеката, ќе дозволи да се стави хипотека, во нејзина корист. За новиот заем од 30.000,00 Евра на 01.10.2007 година и според исказот на тужената, пред Нотар Славјанка Андреева бил склучен Нотарскиот акт 574/07 за делот од 14.200 Евра. Тужената се согласила да го потпише овој договор во кој предмет на договорот за заем било внесено дека е сумата од 14.200 Евра, затоа што тужителката и сугерирала да не ја ставаат вистинската вредност на заемот, за да не се барало потеклото на парите. На овој нов заем биле договорени да се засметува камата од 1,5% месечно. Пред склучување на нотарскиот акт, тужената и тужителката своерачно го составиле и потпишале писмениот договор од 01.10.2007 година. По приемот на овој заем, тужителката повторно доцнела со исплата на главнината и на каматата. И покрај тоа, според исказот на тужената во уште една прилика, во 2007 година пред Нова Година, на тужителката и дала нови 10.000,00 Евра за кои не бил склучен никаков писмен договор, а следната година 2008 година и донела од Германија

возило Пасат, со вредност од околу 17.000,00 Евра, кога побарала да склучат одново договор за заем во кој ќе ги регулираат нивните обврски. Кога го склучувале договорот од 24.08.2010 година, пред адвокатот Звонко Коцевски, тужената знаела дека тој договор се однесува на првиот заем кој не бил вратен од 10.000,00 Евра, вториот од 10.000,00 Евра кој бил даден во 2007 година пред Нова година и за вредноста на Пасатот од 17.000,00 Евра. Во тој договор според тужената не бил опфатен заемот од 30.000,00 Евра. Според исказот на тужената во поглед на тоа дали од Нотарот им бил побаран доказ дека заемот од 40.000 Евра е уплаќан на трансакциска сметка, таков доказ им бил побаран, а дека тужителката го обезбедила истиот за трансфер на уплата, за да може договорот да биде легитимен.

Тужената по предочувањето на писмениот запис од 14.11.2011 година, потврди дека таа го потпишала тој документ, но дека пред да се потпише бил напишан текст до оној дел каде се потврдува дека и се исплаќаат 8.000,00 и 2.300,00 Евра, а дека делот од текстот “дека си ги имаме расчистено сметките и дека остануваат 40.000,00 денари преку Банка по 2.000,00 Евра месечно“ не бил напишан, па тој текст веројатно бил дополнително напишан од тужителката. Тужената потврди дека тужителката дополнително и исплатила 40.000,00 Евра на сметка по 14.11.2011 година и на рака уште 15.000,00 Евра. Според тоа тужената во својот исказ потврдува дека и биле исплатени од тужителката парични средства во износ од 65.000,00 Евра.

Во поглед на возилото Пасат, тужената и нејзиниот сопруг ја земале колата од Германија, ја платиле и му ја предале на сопругот на тужителката, а вредноста купопродажната цена, заедно со другите трошоци изнесувале околу 18.000,00 Евра, за што немале склучено писмен договор. Тужената пред да побара извршување на Нотарскиот акт од 2007 година, таа писмено не ја опоменала тужителката за евентуалниот долг, кој според нејзината евиденција изнесувал околу 30.000,00 Евра. Кога била кај Нотарката се интересирала дали Нотарскиот акт од 2007 година е во важност, па откако и било одговорено дека е во важност, била советувана да направи изјава дека не е вратен долгот, таква изјава заверила, а потоа побарала потврда на извршност и извршување.

Од исказот на сведокот Љатив Бејаз, поранешен сопруг на тужителката судот утврди дека тој, тужената и нејзиниот сопруг ги запознал преку тужителката, кои биле нејзини пријатели, па така станале заеднички пријатели. Во рамки на пријателските односи, на сведокот му било познато дека тужителката побарала пари на заем од тужената, кои биле враќани со заеднички, негови и на тужителката, парични средства. Тужената заемот и го давала на рака на тужителката, во странска валута, а тужителката во почетокот го враќала заемот на рака, а подоцна на сметка и со признаници. Уште при земањето на првиот заем во 2007 година, на сведокот му било познато дека тужителката прифатила покрај враќање на заемот да плаќа и камата, така што каматата да се засметува во месечните враќања на рати во одреден период. Според сознанијата на сведокот тужителката за 3,5 години земала од тужената околу 70.000,00 Евра во готово, а во истото време во тој период, таа вратила околу 120.000,00 Евра, од кои на име камата биле платени 50.000,00 Евра. Сведокот ова го знаел бидејќи враќањето на заемот тужителката го вршела со негови средства, но и затоа што, тој бил стопанственик и остварувал приходи од дејноста што ја вршел со неговата фирма. Одредени износи на пари тој донел од Турција, од каде бил по потекло и каде живеело неговото пошироко семејство. Овој сведок заедно со тужителката, пред да побараат изјава од тужената за бришење на хипотеката, направиле одново пресметка и утврдиле дека тужителката треба да исплати уште 20.000 Евра за да се расчистат сметките со тужената и да немаат повеќе долг кон неа. Овие средства ги уплатиле, а потоа се интересирале кај Нотарот Звонимир Јованов, што треба да се превземе за да се ослободи хипотеката на станот. Потоа дознал дека тужената дошла во РМ и кај истиот нотар ја потпишала изјавата за бришење на хипотеката. Во поглед на возилото Пасат, сведокот потврди дека било точно да тужената донела такво возило од Германија за него, за цена од околу 18.000,00 Евра. Кога било донесено возилото сведокот не можел да ја плати цената. Возилото го користел една година и бидејќи тужената вршела притисок врз него да ја плати цената, сведокот заради фактот што не можел да ја плати, понудил да и го врати возилото, а таа да си го продаде. Така возилото и било вратено на тужената. Бидејќи во вкупните долгувања била вкalkулирана и цената на возилото (18.000.Евра), со неговото враќање биле договорени долгот да се намали на износ од 12.000,00 Евра (или за намалената вредност на возилото поради неговата употреба од сведокот).

Од увид во договор за позајмица склучен на 01.10.2007 година помеѓу странките, судот утврди дека на денот на склучувањето на договорот тужената и дала на заем на тужителката 15.800 Евра и 14.200 Евра, или вкупно 30.000 Евра, со тоа што за 14.200 Евра бил склучен нотарски акт ОДУ.Бр.547/07 од 01.10.2007 година. На вкупниот износ биле договорени тужителката да плаќа месечна камата од 1,5%, или по 450 Евра, така што месечните износи на пресметаната камата да се уплатуваат на девизната штедна книшка на синот на тужената Горан Димчевски.Рокот за враќање бил договорен и тоа од 01.11.2007 до 01.11.2010 година.Договорот бил потпишан од странките, а на истиот е ставен печат од ДПТУ“Еко-Ерас“ДОО Велес, чиј основач и управител бил сведокот Љатив Бејаз.

Од увид во Нотарскиот акт - Договор за заем на парични средства (со својство на извршна исправа) ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година склучен ред Нотар Славјанка Андреева од Велес, судот утврди дека во чл.1 странките во овој спор, договориле заем од 14.200 Евра во денарска противвредност со камата според ЗВСЗК.Во чл.2 бил договорен рокот на враќање или заемот да се врати во рок од три години до 01.10.2010 година.Со чл.3 било договорено да доколку заемот не биде вратен во договорениот рок, тужената да има право по доспеаноста на побарувањето да спроведе присилно извршување со попис и процена на целиот движен и недвижен имот на тужената.

Од увид во писмен договор за заем склучен помеѓу странките на ден 24.08.2010 година, пред адвокат Звонко Коцевски од Велес, судот утврди дека предмет на договорот бил заем во износ од 40.000 Евра, кој тужената го дава во период од 24.08. до 27.08.2010 година, на сметка наведена од заемопримачот, без камата.Тужителката како заемопримач се обврзала дека заемот ќе го врати на 20 еднакви месечни рати во износ од по 2.000 Евра месечно и тие да се исплаќаат на трансакциона сметка на тужената, а ратите да започне да ги исплаќа од 01.01.2011 година.Со овој договор странките се договориле да доколку тужителката како заемопримач падне во задоцнување, исполнувањето се согласува да го обезбеди со својот недвижен имот запишан во ИЛ.бр.23029 за КО Велес.

Од увид во Нотарски акт – Договор за залог над недвижен имот со својство на извршна исправа ОДУ.бр.84/10 од 25.08.2010 година, склучен пред Нотар Звонимир Јованов од Велес, судот утврди дека овој договор бил склучен заради обезбедување на побарување на тужената од договорот за заем склучен пред адвокатот Звонко Коцевски, за износ од 40.000 Евра, со утврден рок на враќање 31.08.2012 година, или враќање на 20 месечни рати, со засновање на заложно право врз недвижниот имот на тужителката запишан во ИЛ.бр.23029 за КО Велес.

Со анекс кон договорот за заем од 07.01.2011 година, тужителката и тужената извршиле измена на основниот договор така што во чл.1 ст.2 го избришале датумот 01.01.2011 година а вместо него да стоел датумот 01.11.2011 година.

Со анекс кон договорот за заем од 17.01.2011 година, тужителката и тужената извршиле измена на основниот договор така што во чл.1 ст.3 го избришале текстот по зборот “месец“ а вместо тој се договориле новиот текст да гласи “на девизна сметка на заемодавачот која се води при Тутунска банка АД Скопје, филијала Велес со бр.МК 0721050162476994.“

Од увид во записи за лична евиденција која ја водела тужителката, судот утврди дека во запис од 14.11.2011 година тужителката и тужената потврдиле дека на истиот ден тужителката и исплатила на рака на тужената 8.000 Евра “од борчот што го имала“ и 2.300 Евра од камата до месец 11/2011 година, па дека на тој начин си ги имаат расчистено сметките. Констатирале дека остануваат уште 40.000 Евра долг, кои ќе се враќаат преку банка, во Евра, по 2.000 Евра месечно, плус камата.

Од увид во писмена изјава за бришење на залог-хипотека од тужената, заверена пред нотар Звонимир Јованов од Велес под УЗП.бр.3627/12 од 09.10.2012 година, судот утврди дека тужената потврдила да тужителката извршила целосна исплата на својот долг како заложен должник, поради што е согласна да се изврши бришење на залогот.

Од увид во Налог за извршување врз недвижност И.бр.1287/12 од 05.10.2012 година издаден од Извршител Маја Гркова Караколева од Велес, судот утврди дека извршувањето се спроведува врз основа на извршна исправа ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година за побарување во износ од 14.200 Евра во денарска противвредност. Против вака издадениот налог, тужителката поднела приговор на 17.10.2012 година, а на рочиште од 02.11.2012 година, тужената како должник побарала одлагање на извршувањето, по кое Претседателот

на судот со решение ППНИ.бр.99/12 од 05.11. 2012 година, извршувањето по издадениот налог И.бр.1287/12 од 05.10.2012 година, го одложил до правосилноста на одлуката на овој суд, по тужба на тужителката, задолжувајќи ја овде тужителката со депонирање на гаранција во износ од 14.200 Евра во денарска противвредност.

Од увид во наод и мислење на вештото лице Јордан Ставревски дипломиран економист, судот утврди дека тужителката по основ на заем од 01.10.2007 година на износ од 15.800 Евра и 14.200 Евра и по основ на договор за заем од 24.08.2010 година на износ од 40.000 Евра нема обврска за неплатен главен долг. Враќањето на долгот било жирално и на рака што го потврдиле на ден 14.11.2011 година. Така тужителката на трансакциона сметка на име на тужената на ден 30.11.2011 година уплатила 2.000 Евра, на ден 05.12.2011 година уплатила 8.000 Евра, на ден 12.01.2012 година уплатила 10.000 Евра и на ден 30.07.2012 година уплатила 20.000 Евра.

Од увид во дополнителниот наод и мислење на истото вешто лице од 08.07.2013 година, судот утврди дека во конкретниот случај не можат да се изготват каматни листи, бидејќи не постоеле соодветни валидни документи. Според вештото лице бидејќи станува збор за заем во странска валута, на евентуалните задоцувања во исплаќање на долгот на тужителката треба да се засметува домицилна камата која би била значително пониска од договорената во договорот од 01.10.2007 година со 1,5% месечно или 18 % годишна камата.

Од увид во наод и мислење на вештото лице Жарко Камчев дипломиран економист од Скопје, судот утврди дека ова вешто лице е на мислење да тужителката има долг спрема тужената по договор за заем ОДУ.бр.14.200 Евра. Тужителката немала доказ-веродостојна исправа од која би се утврдило дека е извршено плаќање на овој долг. Ова вешто лице смета дека “записот“ од 14.11.2011 година не може да преставува веродостоен документ, бидејќи не бил заверен кај нотар, од записот не било јасно од кои договори се вршени плаќања, а во констатацијата дека до 11/2011 година странките ги расчистиле сметките, повторно не било содржано по кои основи се расчистени.

Од изведениот доказ со сослушување на вештите лица заради нивно усогласување, судот утврди дека и двете вешти лица сметаат дека во случајот не се работи за суштински различни мислења, туку за различни пристапи при вештачењето според поставените барања на странките кои ги ангажирале и различно мислење дали одредени докази треба да се земат во вид или не, за што сметаат дека тоа е надлежност на судот, па немаат причина заради која би ги усогласиле мислењата. Во таа смисла вештото лице Жарко Камчев во својот исказ потврди дека во врска со вештачењето на вештото лице Јордан Ставревски во делот на неговите математички операции, се согласува, посебно заради неговиот коментар дека остава на судот да одлучи дали врз основа на доказот писмен запис од 14.11.2011 година, ќе се цени дека долгот на тужителката е исплатен, или не.

При вака утврдената фактичка состојба, следуваše судот да одлучи како во изреката на пресудата, од следните причини :

Согласно чл. 545 ст.1 од Законот за облигациони односи, со договорот за заем се обврзува заемодавецот да му предаде на заемопримачот определен износ пари или определено количество други заменливи предмети, а заемопримачот се обврзува да му го врати по извесно време истиот износ пари, односно истото количество предмети од ист вид и квалитет. Тоа значи дека договорите за заем се двострано-обврзувачки договори, затоа што на двете страни настануваат права и обврски, со тоа што правата и обврските не настануваат истовремено. Прво настанува обврската на заемодавачот да предаде одредени ствари или пари на заемопримачот, а потоа по истек на договорено време настанува обврската на заемопримачот за враќање на истата сума на пари. Овие договори се неформални договори, т.е. за нив не е пропишана никаква форма за нивно склучување и истите можат да бидат склучени и во усна и во писмена форма.

Во овој случај помеѓу странките не беше спорен решителниот факт (кој произлезе од нивните искази сослушани како странки), дека во месец мај 2007 година со неформален договор за заем тужената во својство на заемодавач и дала на заем на тужителката во својство на заемопримач 10.000 Евра, за кој било договорено враќање за три години и плаќање и на камата во висина од 1% месечно или 12% годишна камата. Не беше спорен и решителниот факт дека есента, на 30.09.2007 година тужената на тужителката и дала на

заем уште 30.000 Евра, кои и ги предала во нејзиниот дом со неформален усмен договор, така што во текот на 2007 година тужителката земала на заем од тужената во два наврати вкупно 40.000 Евра.

Во врска со вториот договор, тужителката и тужената склучиле неформален писмен договор на 01.10.2007 година во кој го утврдиле износот на заемот како заем од 14.200 Евра и заем од 15.800 Евра, со тоа што утврдиле дека за износот од 14.200 Евра склучиле Нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година. Во неформалниот договор странките договориле покрај главнината, тужителката да должи и камата во висина од 1,5% месечно или 18% годишна камата, така што ратата на каматата да изнесува по 450 Евра месечно и таа да се плаќа секој месец, а главнината да се врати до 01.10.2010 година.

Во формалниот договор за заем на парични средства (со својство на извршна исправа) и во форма на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година склучен пред нотар Славјанка Андреева од Велес, странките се договориле дека заемот во износ од 14.200 Евра, со камата според ЗВСЗК, тужителката ќе го врати најдоцна до 01.10.2010 година, а во случај на неисполнување на обврската, тужената да може да побара присилно извршување врз нејзиниот подвижен и недвижен имот.

За истиот заем, бидејќи тужителката не ги исполнила обврските од неформалните договори и од формалниот договор, на барање на тужената да го обезбеди своето побарување, бил склучен нов писмен неформален договор за заем на ден 24.08.2010 година, пред адвокат Звонко Коцевски од Велес, во кој предмет на договорот бил заем во износ од 40.000 Евра. Овој договор бил привиден и било потребно да им послужи за склучување на формалниот Договор за залог над недвижниот имот, со својство на извршна исправа, кој се склучил со нотарски акт ОДУ.бр.84/10 од 25.08.2010 година, пред Нотар Звонимир Јованов од Велес, со кој одново се утврдил рокот на враќање на заемот или до 31.08.2012 година, со засновање на заложно право врз недвижниот имот на тужителката запишан во ИЛ.бр.23029 за КО Велес.

Во врска со истиот заем странките склучиле и уште два неформални писмени анекс-договори за заем од 07.01.2011 година со кој го утврдиле одново рокот за враќање на заемот до 01.11.2011 година и од 17.01.2011 година со кој го уредиле прашањето на која трансакциона сметка да се врши уплатата на враќањето на долгот.

Дека тоа е така, произлезе од исказот на тужителката на која судот во целост и подари верба, а делумно и од исказот на тужената во кој таа не тврди дека на 24.08.2010 година таа и дала покрај дотогашниот заем, нов заем од 40.000 Евра, туку дека овој договор бил привиден и бил склучен заради долгот на тужената кој се однесувал за невратен заем од првиот усмен договор за 10.0000 Евра, за заем од уште 10.000 Евра кој и го дала на тужителката по склучување на писмениот договор од 01.10.2007 година и за вредноста на возилото Пасат, па дека не се однесувал за заемот од 30.000 Евра. Во прилог на оценката на судот дека писмениот договор за заем од 24.08.2010 година не се однесувал на нов заем е и делот од исказот на тужената во кој таа одговара дека Нотарот им побарал доказ дека заемот е уплатен на тужителката, па дека истата обезбедила таков доказ за трансфер на уплата за да можел договорот да биде легитимен.

Тужената во својот исказ поврди дека, тужената и исплатила вкупно 65.000 Евра, или неа и била исплатена главнината од 40.000 Евра и уште 25.000 евра камата. Дека тужителката и го вратила долгот по основ главнина и камата произлезе и од исказот на сведокот Љатив Бејаз и исказот на тужителката, на кои судот им подари верба бидејќи нивните искази во целост кореспондираа со останатите докази како што е писмениот запис од личната евиденција на тужителката од од 14.11.2011 година, во кој заедно со тужената потврдуваат дека на истиот ден тужителката и исплатила на рака на тужената 8.000Евра “од борчот што го имала“ и 2.300 Евра од камата до месец 11/2011 година, па дека на тој начин си ги имаат расчистено сметките.Констатирале дека остануваат уште 40.000 Евра кои ќе се враќаат преку банка во Евра по 2.000 Евра,плус кама.Кога ќе се земе во вид времето кога е потврден овој факт- 14.11.2011 година и уплатите кои тужителката ги вршела веднаш по овој датум (30.11.2011 година уплата од 2.000 Евра, на ден 05.12.2011 година уплата од 8.000Евра, на ден 12.01.2012 година уплата од 10.000 Евра и на ден 30.07.2012 година уплата од 20.000 Евра), произлегува дека на критичниот ден 14.11.2011 година, навистина им биле расчистени должничко-доверителските односи за обврските на тужителката до тој ден спрема тужената.

Во склоп на ова, во услови кога тужената за формалниот Договор за залог над недвижен имот (со својство на извршна исправа, со нотарски акт ОДУ.бр.84/10 од 25.08.2010 година, пред Нотар Звонимир Јованов од Велес, за заем од 40.000 Евра), дала писмена изјава за бришење на залог-хипотека од тужената, заверена пред нотар Звонимир Јованов од Велес под УЗП.бр.3627/12 од 09.10.2012 година и потврдила да тужителката извршила целосна исплата на својот долг како заложен должник, поради што е согласна да се изврши бришење на залогот, произлегува заклучокот на судот дека тужителката во целост ги има исполнето обврските од договорот за заем на парични средства со својство на извршна исправа, склучен во форма на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година пред Нотар Славјанка Андреева од Велес и дека нема долг спрема тужената по овој договор, а тужената нема право на извршување врз недвижен имот сопственост на тужителката.

При донесувањето на одлуката судот го имаше во вид делот од наводот на тужената дека таа дала на заем уште 10.000 Евра при крајот на 2007 година по склучување на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година, за кој немала склучено писмен договор и дека го донела возило за сопругот на тужителката со вредност од 18.000Евра, па дека заради тоа тужителката се уште има долг кон неа, но овие факти не ги прифати за релевантни. Ова од причина што тужената не докажа дека навистина на тужителката и дала уште еден заем од 10.000 Евра, а во поглед на вредноста на возилото судот смета дека се работи за евентуален долг на поранешниот сопруг на тужителката, за што истата не е пасивно легитимирана да биде тужена. Од друга страна според исказот на сведокот Љатив Бејаз, возилото и било вратено на тужената и долгот во чија висина странките договарале да влезе и вредноста на возилото, бил намален.

Во овој случај судот смета за потребно да изнесе и тоа дека, формалниот договор за заем ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година е склучен во време на важење на одредбите од чл. 546 од ЗОО, според кои во ст. 1 беше предвидено дека заемопримачот може да се обврзе покрај главнината да должи и камата, а со ст.2 дека кога каматната стапка на каматата од.ст.1 е договорена за парична обврска во домашна валута, а е изразена во странска валута или е определена во таква валута, се смета за лихварска, кога таа е поголема за два пати од каматната стапка која се плаќа за парична обврска во таа странска валута и е преовладувачка на меѓународниот финансиски пазар на денот на стасаноста на паричната обврска. Во овој случај со овој формален договор не била предвидена договорна камата, туку камата според ЗВСЗК на износот на заемот од 14.200 Евра, па како тужената потврди дека нејзе и се исплатени покрај главнината од 40.000 Евра, уште 25.000 Евра како камата, тоа произлегува дека по однос на заемот со формалниот договор, долгот и во поглед на главнината и во поглед на каматата и е исплатен, што го потврдила и со записот од 14.11.2011 година и со изјавата за бришење на залогот.

Во поглед на наводот на полномошникот на тужената дека писмениот запис потпишан од странките од 14.11.2011 година, судот не може да го цени како веродостојна исправа врз основа на која се потврдува расчистување на сметките на странките, плаќања и остатокот на обврските, судот смета дека овој доказ има своја доказна вредност како приватна исправа со која се докажува вистинитоста на она што се потврдува во неа. Имено кога ќе се прифати дека договорите за заем по својата природа се неформални договори, произлегува дека и потврдувањето на факти за исплаќање на долгот од страна на доверителот, може да биде со неформална, приватна исправа. Во таа смисла се и одредбите на чл. 310 ст.1 од ЗОО, според кои, тој што ќе исполни обврска наполно или делумно има право да бара доверителот да му издаде признаница за тоа. При тоа со оваа одредба не се бара посебна форма на признаницата. Потврдувањето дека се исполнети обврски на тужителката спрема тужената во записот од 14.11.2011 година, со потпис на тужената како доверител според судот преставува признаница, врз основа на која судот може да утврди дека тужителката во целост ги има исполнето обврските од договорот за заем на парични средства со својство на извршна исправа, склучен во форма на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година пред Нотар Славјанка Андреева од Велес и нема долг спрема тужената Стојна Димчевска од с.Извор по овој договор, а тужената нема право на извршување врз недвижен имот сопственост на тужителката. Впрочем и тужената во својот исказ и по предочување на овој запис, не го оспори фактот дека потписот во записот е нејзин, своерачен, што беше причина повеќе судот да прифати дека тужителката нема долг спрема тужената.

Од сите овие причини следуваше, судот да го усвои тужбеното барање на

тужителката, задолжувајќи ја тужената да го признае непостоењето на правото на парично побарување – долг, по договорот за заем на парични средства со својство на извршна исправа во форма на нотарски акт ОДУ.бр.547/07 од 01.10.2007 година склучен пред Нотар Славјанка Андреева од Велес, а во спротивно пресудата да биде основ за запирање на извршувањето по налог за извршување И.бр.1287/12 од 05.10.2012 година на Извршител Маја Гркова Караколева од Велес, врз недвижниот имот за катастар на недвижности Велес, што е во согласност со чл.177 од ЗПП, бидејќи во текот на постапката тужителката успеа да го докаже и правниот интерес за водење на овој спор, од кој понатаму би зависело продолжувањето или не на извршувањето кое се спроведува со споменатиот налог за извршување врз недвижниот имот на тужителката.Судот го одби предлогот на тужената за изведување на доказ со определување на супер вештачење од причина што не беа исполнети условите од чл.246 ст.3 од ЗПП, односно податоците на вештаците во нивните наоди суштествено се сложуваа, тие беа доволно јасни и целосни и не беа противречни, а во делот во кој се разликуваа судот ги отстрани преку изведување на доказ со нивно сослушување во рамки на кои двете вешти лица на расправен записник од 25.09.2013 година се произнесоа дека тоа во што се разликуваат е оценката дали писмениот запис од 14.11.2011 година треба да се прифати како доказ за извршени плаќања или не. На таа околност, судот сметаше дека вештите лица немаат обврска да се произнесуваат и дека оценката за тоа дали тој доказ ќе има своја вредност и е решителен е надлежност на судот при примената на материјалните прописи, за кои погоре се произнесе.

Бидејќи тужителката успеа во спорот, следувааше судот да ги досуди трошоците на парничната постапка согласно чл.148 и 149 од ЗПП, во вкупен износ од да ги досуди потребните трошоци на парничната постапка на тужениот со кои ја задолжи тужителката а се однесуваат на : награда за награда за пио вкупен износ од 87.693,00 денари кои се однесуваат на : состав на тужба 3.900,00 денари, за награда за застапување на 7 рочишта по 4.680,00 денари или 32.760,00 денари, за награда за вештачење 13.300,00 денари, за состав на полномошно 1.300,00 денари и за судски такси за тужба и одлука во износ од 36.400,00 денари според АТ. Судот не ги досуди бараните трошоци за состав на 3 поднесоци во износ од 11.700,00 денари и за состав на барање за изготвување на вештачење 1.300,00 денари и за состав на опомена 1.300,00 денари, бидејќи цени дека тоа не се потребни трошоци за водење на постапката согласно чл.149 од ЗПП со кои треба да се задолжи тужената. Судот не досуди и награда за застапување на уште едно рочиште бидејќи цени дека ваква награда се досудува во услови на одржани рочишта а во случајот тоа се рочишта од :30.01, 15.02, 22.02, 03.04, 13.05, 30.08 и 25.09. 2013 година. Судот цени дека за рочиштето од 17.12.2012 година и 08.07.2013 година не треба да се досудат трошоци на постапката, бидејќи истите пред отпочнување на рочиштата се одложени и нема застапување на полномошникот на тужителката.

Основен суд Велес П1.бр.262/12 од 03.10.2013 година

Претседател на советот - Судија
Лидија Димова

ПРАВНА ПОУКА :

Против оваа пресуда странките имаат право на жалба во рок од 15 дена од приемот, преку овој суд до Апелациониот суд во Скопје.